

מעודכן מאי 2020

הנחיות למניעת מפגעים סביבתיים בזמן בנייה

(מיועד למכרזים ולהיתרי בניה)

מבוא:

בזמן עבודות בנייה עלולים להיווצר מפגעים סביבתיים, הפוגעים באיכות החיים של התושבים בקירבת אתר הבנייה, ואף הופכים למטרד בלתי נסבל. בנוסף, עלולות העבודות לזהם את הסביבה של האתר תוך עבירה על חוקי איכות הסביבה כגון חוק שמירת הנקיון, חוק המים, והחוק למניעת מפגעים. להלן הנחיות לניהול אתר בנייה, תשתית ולמניעת מפגעים סביבתיים בזמן בנייה:

1. הנחיות כלליות טרם תחילת העבודה

- א. ייזם הפרויקט יפרסם מודעה במקומון, ובנוסף יודיע לציבור באמצעות אתר האינטרנט של הרשות המקומית, מודעות, שלטי חוצות ואו מכתבים אישיים על תחילת העבודות ויציין מספרי טלפונים של: היועץ הסביבתי (אם קיים), מנהל העבודה/האתר, מוקד הרשות המקומית והמח' לאיכות הסביבה כמקבלי פניות ותלונות מתושבי האזור. העתק/אישור המודעה ישלח לאיגוד.
- ב. יש להגיש לרשות המקומית ולאגוד פרטים מלאים של החברה כולל מס' ח.פ ופרטי אנשי קשר בשטח.
- ג. יש להגיש לרשות המקומית תרשים סביבה של האתר כולל דרכי גישה לפי שלביות הבנייה.
- ד. יש להגיש לרשות המקומית תוכנית פיתוח שטח בקנ"מ 1:100 כולל מספרי כבישים.
- ה. בעל ההיתר מחוייב לחתום על חוזה לפינוי פסולת בנייה עם אתר מאושר.
- ו. בעל ההיתר מחוייב להציג מאזן חפירה ומילוי באתר וכן את הפתרון לעודפי חפירה.
- ז. אתר הבנייה יוקף בגדר קשיחה בגובה 3 מ' לפחות בכל היקפו. אין להניח חומרי בנייה וציוד בנייה מחוץ לגדר, ואין לבצע שום פעולות בנייה או הכנה לבנייה מחוץ לגדר האתר. בעל ההיתר מתחייב לתחזק את גדר האתר בצורה נקייה ותקינה עד לגמר העבודה באתר ועד לקבלת טופס 3 ו-4.
- ח. בין אתרי בנייה ישנם לעיתים שצפ"ם מתוכננים. שצפ"ם אלו מפותחים לאחר גמר הבנייה באתרים. על כן הם מהווים מקור משיכה להשלכת פסולת וחומרים אחרים. ההנחה היא כי הגורם שהשצ"פ בבעלותו ידאג לגדר, לסגור ולנעול אותו. פסולת בניין וחומרים שיימצאו בשצ"פ הם באחריות בעל השטח.

2. אחזקת אתר בניה

- א. אין לחרוג מן השטח המגודר בשום צורה שהיא, ובכלל זה: הנחת חומרי בנייה, כלי עבודה, כלי רכב, מכשירים או חפצים, פסולת בניין.

- ב. אין לחסום מדרכות, שבילים וכבישים למעבר חפשי.
- ג. בעל ההיתר מחויב לשמור על הניקיון של קטע הכביש והמדרכה אשר מולו / או סביב שטח המגרש בו הוא עובד. נושא זה יתואם ויוסכם בטרם תחילת העבודות.
- ד. אין לעקור או להשחית עצים במגרש או בשטח הגובל עם המגרש.
- ה. בכל אתר בניה יותקן מבנה / מתקן שירותים זמני הכולל פתרון לסילוק שפכים למשך כל תקופת הבניה. על מזמין שירות שאיבת ביוב להמציא קבלות על קליטת השפכים באתר מאושר.

3. מניעת מפגעי אבק

- א. על הקבלן לנקוט באמצעים לצמצום אבק מדרכים ומעבודות עפר ע"י הרטבה במים ו/או בחומרים מייצבים. אין להרטיב בתמלחות, בדלקים או בחומרים מזהמים אחרים. תדירות ההרטבה תהיה כזו שתשמור על יציבות הדרכים. שימוש במייצבים מסחריים יבוא לאישור האיגוד בכתב טרם התחלת השימוש בהם.
- ב. דרכי הגישה לאתר יסללו. כמו כן דרכים שניתן לסלול בתוך האתר (אפילו סלילה זמנית).
- ג. בקידוחים בקרבת מגורים יעשה שימוש במכונות קידוח המצוידות במסנני אבק הקולטים את האבק ו/או כל אמצעי אחר אשר ימנע את פליטת האבק במשך הקידוח (כגון הרטבה רציפה מסביב ובתוך בור הקידוח וכיסוי מלא של פתח פליטות החומר¹ ו/או הלבשת שרוול שנתלה מהמנוף ומכסה את המקדח בזמן העבודה ועוד). אזור הקידוח יורטב באמצעות ממטרות ו/או באמצעי התזה וערפול מים. לא תותר הפעלת מכונות קידוח ללא אמצעים למניעת אבק. יש ליידע את דיירי הרחוב לפני תחילת עבודות חפירה או עבודות קידוח כלונסאות ולמסור להם מידע על היקף העבודה, זמן התחלה וסיום יומי, מועדי התחלה וסיום העבודות וכתובת לפניות.
- ד. משאיות היוצאות או נכנסות לאתר יכוסו כל העת ביריעות על מנת למנוע פיזור אבק.
- ה. בימים בהם מתקיים קידוח מיקרופייל וישנן רוחות חזקות המסיעות אבק מאתר הבנייה לכיוון מבני מגורים יש להאט את קצב הקידוח ובמקרים חריגים לעצור את העבודה או לחילופין להקים מתרס חוסם לרוח.
- ו. לציוד בניה נייח יש להתקין ארובה בגובה הנדרש למנוע מטרדי עשן וריחות.
- ז. יש למקם את ערמות העפר לפינוי בחלק של שטח הפרוייקט הרחוק ככל הניתן מהמבנים הסמוכים, במקום מוגן מהרוח, בצורה שתקטין פיזור אבק לסביבה.
- ח. ערמות עפר וחומרי גלם בעלי מרקם חלקיקי/אבקתי וכאלו המיועדות להימצא באתר זמן ממושך ימוקמו במקום מוגן מפני רוחות ויכוסו ו/או יורטבו.

3.1 גריסה עודפי עפר או פסולת הריסות ובנייה

¹ http://www.iplan.gov.il/Documents/entrepreneur_3.pdf

- א. אישור הצבת מגרסה נידת מותנה ברישיון עסק כדין מהמשרד להגנת הסביבה.
- ב. מרחק המגרסה מן הבתים יהיה כך שימנע רעש בלתי סביר כהגדרתו בחוק ובתקנות למניעת מטרדים. המיקום המדויק יקבע בשטח בתיאום עם אגוד ערים לאיכות הסביבה יהודה. האגוד רשאי להורות על שינוי המיקום שנקבע על פי שיקול דעתו בכל עת.
- ג. הגריסה תתבצע בנוכחות מים. הכנסת המים תתבצע לתא הגריסה ו/או על המסוע.
- ד. יורטב אזור העבודה של המשאיות והמעמס סביב המגרסה.
- ה. יורטב החומר המוזן למגרסה.
- ו. יוקם מתרס אבק בכיוון הרוח.
- ז. קצב העבודה של המגרסה ייקבע כך שכמות האבק הנוצרת תהיה מינימאלית.
- ח. מסוע המגרסה יכוסה בברזנט לכל אורכו.
- ט. בקצה המסוע, במקום בו נופל החומר הגרוס אל הערמה, יותקן שרוול ברזנט באורך של שני שלישים מגובה נפילת החומר את הקרקע.
- י. האגוד רשאי להוסיף ו / או לשנות דרישות וכן להפסיק את עבודת המגרסה על פי שיקול דעתו בכל עת.

3.3 קידוח כלונסאות ויסודות

- א. עמידה בתנאי סעיף 3.3.
- ב. הקידוח יתבצע תוך כדי התזת מים בצורה רציפה אל תוך פתח הקידוח, ובנוסף יבוצע ערפול מים להורדת האבק העולה מהקידוח.
- ג. במידה וייווצר מטרד אבק חריג, יעצרו העבודות עד להקמת מתרס חוסם רוח יעיל בתיאום עם האגוד.
- ד. האגוד שומר לעצמו את הזכות לדרוש אמצעים נוספים למניעת אבק על פי שיקול דעתו והמצב בשטח.
- ה. יש להציג בפני האגוד מיפוי שימושים רגישים (גני ילדים, בתי ספר, בתי חולים וכו') הסמוכים למקום העבודות.
- ו. בקידוחים הסמוכים למקומות רגישים כגון גני ילדים, בתי ספר וכד', זמני הקידוח ופתרונות המיגון יתואמו מול הנהלת המוסדות הנ"ל, ויגובלו זמני הקידוח כך שלא יבוצעו בזמני שהיית ילדים במקום.
- ז. במידה וקיימים שימושים רגישים בסמוך לאתר קידוחים, יש לבצע דו"ח אקוסטי עם חיזוי רעש לגני ילדים ולחצרות. הדו"ח יציע פתרונות למיגון השימושים הנ"ל בפני רעש, הכוללים בין השאר מיגון כיתות הגנים, איטום חלונות, בידוד הקירות, מחיצות אקוסטיות ועוד.
- ח. בהמשך לסעיפים ו, ז- יש להכין תכנית קידוחים המציינת את שעות הקידוחים בהתאם לזמני שהיית הילדים במבנים.

4. פסולת

- א. עודפי עפר ינוצלו למילוי בתוך האתר. עודפים יפנו לאתר שפיכת עפר אזורי מאושר בתב"ע כדין, תוך הקפדה על הוראות התב"ע, או לאתר מאושר ע"י איגוד ערים לאיכות הסביבה יהודה.
- ב. פסולת בניין הכוללת ברזלים, עץ, שאריות דבקים וצבעים, קרטונים, שקי נייר, מכלי פלסטיק, יריעות פלסטיק, וכדו' תאסף במכולה המיועדת לכך ותפונה למיחזור או לאתר סילוק פסולת אזורי מאושר ע"י איגוד ערים לאיכות הסביבה יהודה או לחלופין יפנו ע"י הרשות המקומית ע"י מערכת פינוי הפסולת העירונית שלה. חל איסור להבעיר פסולת בניין מסוג זה.
- ג. פסולת בניין אינרטי, כגון שאריות בטון, מרצפות, קרמיקה, שאריות הריסה וכדו' יאספו באתר וייגרסו למיחזור באתר. שינוע פסולת בניין גרוסה מחוץ לאתר וואו שיווקה יאושרו מראש ובכתב ע"י האיגוד עם הצגת יעדי השיווק וואו הסילוק.
- ד. פסולת ואבק שייווצרו בתקופת הבנייה ינוקו לפחות אחת לשבוע סביב האתר עד מרחק של 25 מ' מגבול האתר. מידי חודש וואו עפ"י הנחיית המפקח, יבוצע מבצע נקיון לאיסוף פסולת שהתעופפה וואו התגלגלה עד מרחק 500 מ' מהאתר.
- ה. השלכת פסולת מקומות עליונות תיעשה באמצעות שרולים בלבד.
- ו. פינוי פסולת יתבצע במשאיות בעלות כיסוי.
- ז. באתר יוקצה שטח לאצירת פסולת, מיון ומחזור. השטח יסומן בתוכנית התארגנות האתר.
- ח. עבודות אסבסט יטופלו על ידי קבלן ומפקח שהוסמכו על ידי המשרד להגנת הסביבה. פינוי אסבסט יהיה לאתר מאושר בלבד. על הקבלן להמציא אישורים וקבלות מתאימים.

5. רעש

- א. הציוד המכני יעמוד בתקנות למניעת מפגעים (רעש מציוד בנייה), התשל"ט-1979. יש להמציא לאיגוד אישורים מאקוסטיקאי מומחה על מדידות שערך לציוד ועל עמידתו של הציוד בתקנות.
- ב. עמידה בסעיף 3 ו' ח'.
- ג. יש להציג תכנית עם פירוט כמויות וסוגי כלי הצמ"ה שיעבדו במקום, ואילו פתרונות ינתנו להפחתת עוצמות הרעש והרעידות.
- ד. גנרטור-בקרה לאזורים מאוכלסים או רגישים יש להרחיק עד כמה שניתן את הגנרטור, ולבצע בידוד והשקטה לגנרטור.
- ה. רמת הרעידות (זעזועי קרקע) מפיצוצים ומהפעלת ציוד הבניה (בדרך כלל מיקרופיילרים ופטישי אוויר) תהיה לפי דרישות התקן הגרמני, DIN 4150 חלקים 2 ו-3.

- ו. העבודות באתר יוגבלו לשעות 7:00 עד 19:00 (7:00 עד 19:00 בימי חול ו-7:00 עד 16:00 בימי שישי ובערבי חג). ניתן לקצר את שעות העבודה במקרים מיוחדים עפ"י הנחיות הרשות המקומית ואו איגוד ערים לאיכות הסביבה יהודה.
- ז. דרך הגישה אל האתר תעקוף אזורי מגורים ככל הניתן. יש להציב שלטי הכוונה ברורים כדי למנוע כניסת משאיות לשכונות מגורים.
- ח. האיגוד שומר לעצמו את הזכות לדרוש מיגון אקוסטי נוסף (להקטנת הרעש מציוד הבנייה הכבד) ע"י אמצעים פיסיים.
- ט. אין להפעיל מערכות כריזה באתר למעט לצרכי חירום. התקשרות תתבצע באמצעות מכשירי קשר ניידים.
- י. בבניה בסמיכות למגורים בעת הפעלתו של הציוד הגורם למפלסי רעש גבוהים במיוחד יש להסתייע במחיצות אקוסטיות ניידות המיועדות למטרה זו.
- יא. אם במהלך העבודה ידרשו פעולות בניה חריגות כגון פיצוצים או הפעלת מקדח כלונסאות יש ליידע את התושבים בבניינים הגובלים באתר הבניה על מועד ומשך הזמן של ביצוע עבודות אלו.
- יב. באתרי בניה הסמוכים לבנייני מגורים בהם צפוי מטרד רעש מעל 70dB(A) במרחק של 1 מ' מחוץ למבנה המגורים יש לנקוט באמצעים אקוסטיים להפחתת רעש הבניה כולל הגבלת שעות ביצוע עבודות רועשות במיוחד.
- יג. במידת הצורך, כגון במקרים של תלונות, תתבצענה מדידות רעש ורעידות על חשבון הייזם, ובפיקוח האיגוד, וינקטו האמצעים הנדרשים למניעת המטרד בהתאם לממצאים. יהיה פיקוח עליון של האקוסטיקאי על נקיטת האמצעים בשטח כולל ביצוע מדידות רעש.

6. זיהום קרקע ומים

עודפים יאספו ויפזרו למיחזור.

משטח ניקוז אל המאצרות לבל ידלפו דלקים אל הקרקע. ריקון המאצרות אל מיכלי סילוק במקרה של מילויין במי גשם או דלק יבוצע אך ורק בנוכחות המפקח במקום. עודפי דלק ו/או מי גשם מעורבים בדלקים יפזרו למיחזור.

- ד. שפכים ממבנים יבילים יש לחבר למערכת האיסוף העירונית. לחלופין יש לאגור את השפכים במכל אטום ולפנות לנקודת חיבור בתאום עם הרשות המקומית.
- ה. יש להציב שרותים ניידים לשימוש הפועלים. לא תותר בשום מקרה הזרמת שפכים ממתקני שירותים אלה אל הסביבה.

7. כללי

- א. אין לעקור עצים מוגנים ועצים בכלל ללא היתר מתאים.
- ב. יש לדווח על גילוי של ערך טבע ו/או ממצא ארכיאולוגי תוך כדי העבודה באתר. במקרה זה, תופסק מיידית כל פעילות העלולה לפגוע בערך.
- ג. האיגוד רשאי להורות במקרה של עבודות חפירה או הריסה הגורמות למפגע חריג על הגבלת זמן העבודה לשבועיים או חודש לכל היותר.

כל סטייה מהוראות אלו מחייבת אישור בכתב מאיגוד ערים לאיכות הסביבה יהודה

בברכה,

גדעון שגיא

מנהל מחלקת תכנון סביבה וקרינה

